

Aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti

om

**YDERLIGERE INITIATIVER TIL STYRKELSE AF IND-
SATSEN MOD HVIDVASK OG TERRORFINANSIERING**

Af 19. september 2018

Initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering

Hvidvask af penge og finansiering af terrorisme er meget alvorlig kriminell aktivitet, der er dybt skadelig for det danske samfund og Danmarks internationale omdømme. Derfor skal rammerne for at bekæmpe hvidvask og finansiering af terrorisme være effektive og sanktionerne hårde.

Både i EU og i Danmark er der taget en række initiativer for at styrke bekæmpelsen af hvidvask og finansiering af terrorisme. Hvidvaskloven, der blev vedtaget i juni 2017, og som gennemfører 4. hvidvaskdirektiv, indfører et mere risikobaseret og målrettet tilsyn, og udvekslingen af oplysninger mellem myndigheder er styrket. Med den brede politiske aftale 21. juni 2017 blev der taget en række væsentlige initiativer til at styrke indsatsen for bekæmpelse af hvidvask i den finansielle sektor. Der blev bl.a. aftalt en betydelig skærpelse af strafferammen for hvidvask, mulighed for at inddrage en virksomheds tilladelse ved grove overtrædelser af hvidvaskloven og en skærpelse af kravene til ledelsesmedlemmers egnet- og hæderlighed (fit & proper) så bestyrelses- og direktionsmedlemmer kan afsættes fra sin position, hvis den pågældende har overtrådt hvidvaskreglerne. Der er desuden tilført betydeligt flere ressourcer til myndighederne til håndhævelsen af reglerne.

Med disse skærper og opprioriteringer har myndighederne fået bedre værktøjer til at sanktionere og straffe hvidvask.

På baggrund af bl.a. Finanstilsynets undersøgelse om hvidvask i Danske Banks estiske filial står det klart, at der er behov for yderligere betydelige skærper af sanktionerne og skærper af reglerne om bl.a. finansielle virksomheders ledelses ansvar for at sikre tilstrækkelige kompetencer og systemer til at undgå hvidvask.

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er på den baggrund enige om vedlagte samlede nationale strategi (bilag 1), der indeholder en række konkrete initiativer til at styrke den samlede indsats mod hvidvask og terrorfinansiering. Det drejer sig bl.a. om

1. Forøgelse af bøderne for overtrædelse af hvidvaskloven med op til 700 pct., der sikrer, at det danske bødeniveau vil ligge i den absolutte top i Europa
2. Fast track-ordning i Statsadvokaten for Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) til håndtering af underretninger om særligt mistænkelige transaktioner
3. Udvidelse af fit & proper-krav til hvidvaskansvarlige og samtlige nøglepersoner i pengeinstitutter
4. Krav om at pengeinstitutter og udbydere af betalingstjenester udarbejder en politik for sund virksomhedskultur
5. Krav om dokumenteret opfølgning på henvendelser til virksomheders whistleblowerordning
6. Forbud mod anvendelsen af 500 eurosedler i Danmark

7. Undersøgelse af mulighederne for at stramme medvirken-ansvaret ved undladelser eller passivitet i hvidvasksager
8. Aktiv dansk deltagelse i det kommende internationale arbejde med at styrke samarbejdet om bekæmpelse af hvidvask på tværs af lande.

Regeringen vil hurtigst muligt udarbejde forslag til nødvendig lovgivning mv.

Den finansielle forligskreds vil løbende blive orienteret om myndighedernes indsats og vil årligt gøre status på effekten i hvidvaskindsatsen. Forligskredsen vil desuden følge op på, om ressourcefordelingen hos Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen er tilstrækkelig ligesom ressourcetsituationen ved SØIK vil kunne drøftes i forbindelse med en kommende flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden. Aftaleparterne gør første gang status for indsatsen juni 2019.

BILAG 1

National strategi til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering 2018-2021

Indledning

Hvidvask og terrorfinansiering er dybt skadeligt for samfundet. Forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er derfor et højt prioriteret område for regeringen.

Indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering er samtidig en vigtig samfundsopgave for såvel myndigheder som private aktører, og det er et område, som kræver en vedvarende og intensiv indsats. Det skyldes bl.a., at området konstant udfordres af kriminelle, der forsøger at finde nye metoder og veje til hvidvask af midler fra bl.a. skatteundgåelse og -unddragelse eller finansiering af terrorisme.

Terrortruslen mod Danmark er alvorlig. Negative kræfter fra ekstremistiske miljøer udfordrer sikkerheden og sammenhængskraften i det danske samfund. Det er i den forbindelse afgørende, at de retshåndhavende myndigheder er i stand til at bekæmpe terrorfinansiering effektivt.

Kriminelles adgang til at udnytte det finansielle system til at sløre oprindelsen af udbytte fra strafbare lovovertrædelser, og dermed i sidste ende få glæde af udbyttet, skal minimeres mest muligt. Det samme gælder for adgangen til at finansiere terrorisme. Sker dette ikke, kan bl.a. tilliden til det finansielle system lide alvorlig skade. Derudover er det stødende for den almindelige retsopfattelse, hvis kriminelle skal kunne nyde godt af udbytte, der er opnået gennem strafbare handlinger.

Indsatsen for at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering har gennem de seneste år været et væsentligt fokusområde i Danmark. Senest indgik regeringen den 21. juni 2017 en bred politisk aftale om styrket indsats mod hvidvask mv. i den finansielle sektor. Aftalepartierne blev bl.a. enige om en række væsentlige skærpedelser af sanktionerne for overtrædelse af reglerne om hvidvask mv. og om at iværksætte udarbejdelsen af en samlet strategi til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Derudover vedtog et bredt flertal af Folketinget i juni 2017 en ny hvidvasklov. Med den nye lov er der sket en ændring fra en mere regelbaseret tilgang til en mere risikobaseret tilgang i forhold til rammerne for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Dermed får myndigheder og omfattede virksomheder og personer mulighed for at fokusere deres indsats på områder med høj risiko. Herved bliver indsatsen mere effektiv og mere målrettet.

De virksomheder og personer, der til daglig håndterer pengeoverførsler og andre finansielle transaktioner, er vigtige aktører i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering. Der påhviler dem et stort samfundsansvar med henblik på at begrænse risikoen for, at de bliver udnyttet til hvidvask af ulovlige midler eller terrorfinansiering.

Men også andre aktører er vigtige i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering. Det gælder f.eks. advokater, revisorer og andre rådgivere, der bistår virksomheder og enkeltpersoner i eksempelvis at oprette selskaber i udlandet eller i øvrigt etablere selskabskonstruktioner og andre økonomiske arrangementer, og som skal være påpasselige med ikke derigennem at bistå i gennemførelse af hvidvask eller finansiering af terrorisme. Ligeledes kan spiludbydere være udsat for at blive misbrugt til hvidvask af ulovlige midler. Der påhviler derfor også dem et stort samfundsansvar for at begrænse denne risiko.

Det er vigtigt, at de private aktører har kendskab til og forståelse for de risici, som de kan blive udsat for, med henblik på at de kan forebygge hvidvask og terrorfinansiering i videst muligt omfang og underrette myndighederne om det mistænkelige, hvis det forekommer.

For at målrette og væsentligt intensivere den samlede myndighedsindsats fremlægges hermed en samlet national strategi til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Strategien, der er udarbejdet af Justitsministeriet og Erhvervsministeriet i samarbejde med Skatteministeriet og andre relevante

myndigheder samt under inddragelse af de private aktører på området, skal sikre, at bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering sker på en så effektiv og transparent måde som muligt.

Samtidig spiller samarbejdet mellem myndigheder og de private aktører en helt central rolle for en effektiv indsats på området. Med strategien understreges det, at bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er en samfundsopgave, der kræver en fokuseret og fælles indsats fra såvel myndigheder som private aktører.

Det overordnede formål med strategien er at minimere omfanget af hvidvask af udbytte fra kriminalitet, herunder skatteunddragelse, og terrorfinansiering samt at sikre en helhedsorienteret fælles indsats på området. En samlet national strategi vil understøtte, at den fælles indsats og løbende dialog fokuseres med henblik på en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Hvidvask- og terrorfinansieringsstrategien revideres i fornødent omfang i takt med ændringer i kriminalitetsbilledet, der identificeres i de nationale risikovurderinger.

I det følgende beskrives de enkelte fokusområder i den nationale hvidvask- og terrorfinansieringsstrategi samt de initiativer, der er knyttet til fokusområderne. Visse aktiviteter understøtter flere delmål.

Indhold

1. Det tværgående myndighedssamarbejde	8
2. Samarbejde med private aktører	10
3. Internationalt samarbejde	12
4. Viden, statistik og analyse	13
5. Tilsyn og retshåndhævelse	15
6. Forebyggelse og awareness	17
7. Effektive værktøjer, sanktioner mv.	19

1. Det tværgående myndighedssamarbejde

Myndighedernes strategiske fokus og myndighedernes samarbejde, koordinering og vidensdeling er af helt central betydning for at sikre en effektiv og målrettet indsats for at minimere omfanget af hvidvask og finansiering af terrorisme. Myndighederne arbejder i dag tæt sammen, men har ikke udnyttet det fulde potentiale af samarbejdet. Derfor skal myndighedernes hidtidige indsats på dette område styrkes.

Den styrkede indsats skal tage sit udgangspunkt i det formaliserede samarbejde i HvidvaskForum.

Med vedtagelsen af hvidvaskloven i juni 2017 er HvidvaskForum blevet lovfæstet (hvidvasklovens § 74). Rammerne for samarbejdet er dermed blevet styrket og muliggør en endnu højere effektivitet. HvidvaskForum består af en række af de myndigheder, der er involveret i bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. HvidvaskForum har bl.a. til formål at sikre et effektivt og konstruktivt samarbejde mellem myndighederne i bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering og at sikre koordinering og informationsudveksling mellem myndighederne.

Gennem HvidvaskForum skal myndighedernes indsats styrkes. Desuden skal gennemførelsen af nationale og internationale forpligtelser understøttes, og effektiviteten af iværksatte foranstaltninger vurderes.

Med vedtagelsen af hvidvaskloven indførtes også grundlaget for en mere målrettet og effektiv indsats baseret på en risikobaseret tilgang til bekæmpelse af hvidvask- og terrorfinansiering hos både myndigheder og omfattede virksomheder og personer.

Udarbejdelse af nationale risikovurderinger indgår som et helt centralt værktøj for en risikobaseret indsats mod hvidvask og terrorfinansiering blandt myndigheder og private aktører.

Der skal være en tæt koordinering af myndighedernes arbejde både i relation til udarbejdelsen af nationale risikovurderinger såvel som i generelle foranstaltninger til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Dette vil bidrage til en fælles indsigt i og

risikobaseret forståelse for, hvor hvidvask og terrorfinansiering kan forekomme.

▪ Initiativer:

- Det overordnede ansvar for udarbejdelsen af den nationale risikovurdering for hvidvask i Danmark forankres hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK). Politiets Efterretningstjeneste (PET) har det overordnede ansvar for udarbejdelse af den nationale risikovurdering for terrorfinansiering i Danmark. De ansvarlige myndigheder indhenter bidrag og får bistand fra andre relevante myndigheder til udarbejdelsen.
- Alle relevante aktører, herunder private, inddrages i videst muligt omfang i udarbejdelsen af de nationale risikovurderinger.
- Koordination med hensyn til udarbejdelse af de nationale risikovurderinger skal ske i HvidvaskForum, hvor processerne for udarbejdelse af de enkelte nationale risikovurderinger i fornødent omfang fastlægges mellem de involverede myndigheder.
- Når der foreligger internationale risikovurderinger, herunder EU's supranationale risikovurderinger og risikovurderinger fra Financial Action Task Force (FATF) og Den Internationale Valutafond (IMF), skal disse drøftes i HvidvaskForum med henblik på, at de mest effektivt indarbejdes i de danske risikovurderinger og i de enkelte myndigheders arbejde.
- Samarbejdsaftalen om HvidvaskForum skal danne baggrund for et tættere indbyrdes samarbejde og koordination mellem myndighederne med henblik på at understøtte, at bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er effektivt forankret hos de involverede myndigheder. I lyset af vedtagelsen af hvidvaskloven i juni 2017 og den nationale strategi på området skal HvidvaskForum vurdere, om aftalen skal ajourføres.
- Informationsudveksling mellem myndighederne styrkes. I HvidvaskForum drøftes således både tværgående som myn-

dighedsspecifikke initiativer, ligesom analyser og vurderinger af bl.a. kriminelle trends og højrisikosektorer deles. I HvidvaskForum undersøges det, om der er tilstrækkelig adgang til informationsudveksling mellem de relevante myndigheder og om nødvendigt, hvordan der sikres en tilstrækkelig adgang til informationsudveksling.

- Det undersøges, om der i fornødent omfang, og inden for rammerne af gældende lovgivning, kan drøftes konkrete sager mellem politi, anklagemyndighed, efterretningsenheder og tilsynsmyndigheder på hvidvaskområdet. Undersøgelsen forankres hos SØIK og Rigspolitiet for så vidt angår sager om hvidvask og i PET for så vidt angår sager om terrorfinansiering.

2. Samarbejde med private aktører

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er en fælles opgave, og kun i fællesskab sikres en effektiv indsats mod kriminelle, der forsøger at misbruge systemet. Samarbejdet myndighederne og private aktører imellem bør afspejle dette.

De virksomheder og personer, der til dagligt håndterer eller bistår deres kunder med finansielle transaktioner eller rådgivning herom, er vigtige aktører i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering. Der påhviler således de private aktører et stort samfundsansvar. En styrket indsats mod hvidvask og terrorfinansiering kan ikke varetages af myndighederne alene. Myndigheder og de private aktører bør derfor gensidigt understøtte hinandens indsats. For at understøtte private aktørers indsats tilstræbes det, at de administrative byrder for virksomheder så vidt muligt holdes nede.

Der kan i den forbindelse gøres brug af ny teknologi, men det må ikke ske på bekostning af kvaliteten af kundekendingsprocedurerne og andre foranstaltninger, ligesom øget brug af teknologi skal ske under iagttagelse af databeskyttelseslovgivningen og regler for it-sikkerhed.

Myndighederne skal drage fordel af den erfaring, der er opbygget i relevante brancher. Samtidig skal virksomhederne i videst mu-

ligt omfang nyde godt af myndighedernes erfaringer. Myndighederne skal derfor gøre mere for at vejlede og holde kontakt til virksomhederne. Dialogen mellem virksomhederne og myndighederne om såvel hvidvaskreglerne som konkrete risici skal derfor styrkes.

▪ Initiativer:

- Myndighederne skal i relevant omfang udveksle information om trends mv. på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet med de private aktører, ligesom myndighederne løbende vil orientere de private aktører om eksempler på hvidvask og terrorfinansiering. Med henblik herpå nedsættes et nyt forum kaldet HvidvaskForum+, der arrangeres af Finanstilsynet, hvor private aktører løbende kan drøfte problemstillinger og erfaringer med myndighederne, der deltager i HvidvaskForum. HvidvaskForum+ vil også drøfte spørgsmål af operationel karakter. Regeringen vil bede Hvidvaskforum+ om at komme med oplæg til, hvordan sektoren kan udvikle fælles IT-varslingsystemer, vejledning og rådgivning og gennemføre øvrige tiltag til løbende at styrke sektorens egen indsats.
- Hvidvasksekretariatet i SØIK skal sikre effektiv feedback til de private aktører. Der udsendes bl.a. kvartalsanalyser om Hvidvasksekretariatets aktiviteter. Analyserne sendes til tilsynsmyndighederne og private aktører i relevant omfang. Hvidvasksekretariatet har i øvrigt tilrettelagt feedbacken til den finansielle sektor således, at FinansDanmark fungerer som sekretariatets kontaktpunkt ('Single Point of Entry') og derefter har kontakten til sektoren.
- Der skal afholdes et årligt seminar med repræsentanter for de finansielle virksomheder og andre private aktører. På seminaret skal deltagerne bl.a. drøfte status på risikovurderingerne for hvidvask og terrorfinansiering. Temaerne kan ændre sig fra år til år med henblik på, at seminaret kan være så aktuelt som muligt. Seminaret arrangeres af Finanstilsynet under medvirken af bl.a. SØIK, herunder Hvidvasksekretariatet, Rigspolitiet, PET, Erhvervsstyrelsen, Spillemyndigheden og skatteforvaltningen (SKAT).

- De retshåndhævende myndigheder skal vurdere, om der er behov for oprettelse af en stående arbejdsgruppe, hvor konkrete efterforskningsager bl.a. kan drøftes med udvalgte private aktører, samt hvorvidt dette kan indeholdes inden for gældende lovgivningsramme.
- Den private sektor, herunder særligt relevante brancheforeninger, opfordres til at understøtte indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering i videst muligt omfang ved f.eks. aktivt at udbrede opmærksomhed om risikofaktorer brancheforeningerne imellem. Samtidig vil relevante myndigheder understøtte den private sektor ved at deltage i arrangementer i regi af de berørte brancheorganisationer med fokus på awareness vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

3. Internationalt samarbejde

Hvidvask og terrorfinansiering kan udføres af både enkeltpersoner og som led i organiseret kriminalitet. Det kan foregå lokalt eller i et større netværk på tværs af grænser. Hvidvask og terrorfinansiering vil bl.a. kunne foretages ved at udnytte de frie kapitalbevægelser, den frie udveksling af finansielle tjenesteydelser samt den frie etableringsret inden for EU.

Danmark indgår aktivt i det internationale samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering i FATF, Europarådet og EU¹. Den styrkede koordination af myndighedssamarbejdet skal også udmønte sig i forhold til koordinationen af Danmarks deltagelse i internationale fora.

Et aktivt og koordineret myndighedssamarbejde i forhold til Danmarks deltagelse i det internationale arbejde bør tillige have til formål at bibringe størst mulig nytteværdi for myndighedernes nationale indsats.

¹ Danmark deltager dog ikke i EU-samarbejde omfattet af det danske retsforbehold.

- Initiativer:
 - Indenfor rammerne af de danske EU-forbehold vil man fra dansk side aktivt indgå i de aktuelle drøftelser, der er i EU-regi om, hvordan samarbejdet mellem myndigheder eventuelt kan forstærkes.
 - Der skal foretages en formaliseret opfølgning på anbefalinger fra FATF og andre relevante organisationer. Koordination af sådanne opfølgningsprocesser forankres i Finanstilsynet med inddragelse af relevante myndigheder.
 - Det tværgående myndighedssamarbejde skal styrkes i forhold til det internationale arbejde på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet, herunder i forbindelse med internationale evalueringer af Danmark.
 - HvidvaskForum skal i højere grad anvendes til at drøfte Danmarks indsats og holdning i relevante internationale fora.
 - HvidvaskForum skal danne rammen for koordinering af af-rapporteringer til og fra relevante internationale fora, herunder implementering af relevante internationale standarder og anbefalinger.

4. Viden, statistik og analyse

Hvidvask- og terrorfinansieringstransaktioner kan være meget forskellige. Det karakteristiske for hvidvasktransaktioner er, at formålet er at få kriminelt udbytte til at se lovligt ud.

Hvidvask kan typisk opdeles i tre faser:

1. *Anbringelse*: Det ulovlige udbytte anbringes. Det kan f.eks. være i det finansielle system.
2. *Sløring*: Det ulovlige udbytte adskilles fra dets kilde. Det kan f.eks. ske gennem (finansielle) transaktioner eller komplekse selskabskonstruktioner mv.
3. *Anvendelse*: Det ulovlige udbytte tilbageføres til gerningsmanden. Det kan f.eks. være tilbageførsel i en form, hvor udbyttet er ændret til midler eller aktiver, der ser ud til at være lovlige.

Viden om, hvor og hvordan hvidvask og terrorfinansiering kan foregå, herunder på baggrund af de nationale risikovurderinger, data og statistik, medvirker til at sikre en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Denne viden skal bl.a. bruges til at prioritere tilsynsindsatsen i tråd med FATF's anbefaling og EU's krav om et risikobaseret tilsyn. Tilsynsmyndighederne skal bl.a. opnå denne viden gennem samarbejde med politiet, SØIK, herunder Hvidvasksekretariatet, og PET.

Virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, skal anvende de nationale risikovurderinger samt den supranationale risikovurdering, som skal udarbejdes af Europa-Kommissionen, til at identificere risici i deres forretningsmodeller. Risikovurderinger vedrørende hvidvask og terrorfinansiering er derfor afgørende elementer til understøttelse af indsatsen for at opnå en tilstrækkelig viden hos både myndigheder og private aktører.

De nationale risikovurderinger skal derfor tage højde for ændringer i kriminalitetsbilledet, hvilket brancheorganisationerne skal medvirke til at identificere.

▪ Initiativer:

- Der skal mindst hvert fjerde år udarbejdes og opdateres nationale risikovurderinger vedrørende hvidvask og terrorfinansiering.
- De nationale risikovurderinger og øvrige analytiske redskaber bør udbredes til brancheforeningerne i videst muligt omfang. Alle involverede myndigheder har et ansvar for at sikre vidensdeling inden for deres respektive myndighedsområde, herunder med den private sektor. Det skal drøftes i bl.a. HvidvaskForum+, hvordan vidensdelingen kan effektiviseres.
- Der skal være et øget fokus og opmærksomhed på nye tendenser inden for hvidvaskmetoder og -risici. De retshåndhavende myndigheder skal bl.a. som led i øget feedback til Hvidvasksekretariatet i SØIK dele erfaringer om hvidvaskmetoder og -risici med sekretariatet, som sekretariatet kan inddrage i sine analyser.

- Der skal sikres effektiv feedback mellem Hvidvasksekretariatet og de øvrige relevante myndigheder og relevante brancher på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet.
- Myndighederne skal løbende vurdere, om anvendelsen af analytiske værktøjer mv. på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet bør styrkes. Myndighederne skal i den forbindelse have et særligt fokus på samarbejdet med de private aktører.
- Det bemærkes, at der desuden er indført en selvstændig hvidvaskbestemmelse i straffeloven, jf. nedenfor under afsnit 7, der forventes at styrke datagrundlaget vedrørende efterforskning og retsforfølgning af hvidvask.

5. Tilsyn og retshåndhævelse

Virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven skal – hvis mistanke om tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme ikke kan afkræftes – foretage underretning til Hvidvasksekretariatet i SØIK, jf. hvidvasklovens § 26.

Hvidvasksekretariatet modtager, analyserer og videregiver i relevant omfang oplysninger fra de modtagne underretninger til politikredse eller andre myndigheder.

Efterforskning og retshåndhævelse af hvidvask og terrorfinansieringssager skal være effektiv, og oplysninger fra Hvidvasksekretariatet skal i størst muligt omfang indgå i politiets efterforskning af hvidvask- og terrorfinansiering såvel som øvrig kriminalitet, herunder banderelateret kriminalitet.

Der skal være et effektivt og risikobaseret tilsyn med virksomheders overholdelse af reglerne om forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering. Med et risikobaseret tilsyn skal myndighederne foretage en vurdering af, hvor risikoen for hvidvask og terrorfinansiering er størst, og indrette tilsynet i overensstemmelse hermed.

▪ Initiativer:

- Myndighedsindsatsen er styrket betydeligt, og der er tilført væsentligt flere ressourcer til bekæmpelse af hvidvask. Finanstilsynet er tilført 6 mio. kr. årligt, hvormed deres ressourcer er mere end tredoblet siden 2016. Finanstilsynet forventer at gennemføre 50 hvidvaskundersøgelser i 2018.
- Erhvervsstyrelsens indsats på hvidvaskområdet styrkes ved årligt at tilføre styrelsen 3,2 mio. kr..
- Hvidvasksekretariatet i SØIK styrkes med 6 årsværk, og der er tilført ressourcer til mere effektive IT-systemer. Udviklingen, herunder navnlig udnyttelseeffektiviteten i sekretariatets arbejde med de modtagne underretninger, følges løbende.
- Alle relevante myndigheder skal løbende vurdere, om de har tilstrækkelige redskaber til at håndtere modtagne oplysninger i relation til hvidvask og terrorfinansiering.
- Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og SØIK vil løbende følge op på effektiviteten i indsatsen og ressourcebehovet.
- Der indføres en formaliseret fast track-ordning i Hvidvasksekretariatet, hvor underretninger om særligt mistænkelige transaktioner kan underkastes en særlig behandling, kombineret med en pligt for den indberetningspligtige virksomhed mv. til at fastfryse transaktionen, indtil der er modtaget en tilbagemelding fra sekretariatet om, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse. En sådan ordning skal afgrænses nærmere. De ressourcemæssige konsekvenser vil indgå i politiforligskredsens forhandlinger om politiets og anklagemyndighedens økonomi.
- Der pågår løbende overvejelser om forbedringer og effektivisering i forhold til samarbejdet mellem PET og Hvidvasksekretariatet med henblik på at styrke tilrettelæggelsen af kvalitativ og systematisk informationsudveksling mellem PET og sekretariatet i forhold til finansiering af terrorisme.
- Politiets analyseplatform (POL-INTEL) udvides, så Hvidvasksekretariatets efterretnings- og analysedatabase (HEAD) tilkøbes analyseplatformen. Dette vil bl.a. indebære en mere

smidig adgang til at udveksle oplysninger fra sekretariatets database med det øvrige politi, hvilket vil medvirke til, at de finansielle spor i videre omfang kan underbygge sekretariatets analyse- og efterretningsarbejde og samtidig kan inddrages i politiets efterforskninger. Udvidelsen forventes implementeret hurtigst muligt i 2019.

- Myndighederne skal medvirke til at sikre, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven ved, hvornår de skal underrette Hvidvasksekretariatet, jf. hvidvasklovens § 26. Dette vil bl.a. ske ved Finanstilsynets udarbejdelse af en ny vejledning til hvidvaskloven i 2018, ved deltagelse i seminarer, og ved at myndighederne i fornødent omfang vejleder på tilsyn og gennem andre informationskanaler.
- Tilsynsmyndighederne skal årligt foretage risikovurderinger af virksomhederne og udføre tilsynet på baggrund heraf. Der skal lægges mest vægt på at undersøge de virksomheder, der vurderes at have en stor risiko for ikke at overholde reglerne, og de virksomheder, der på grund af deres forretningsmodel er mest udsat for at blive misbrugt til hvidvask og terrorfinansiering. Endvidere skal der følges systematisk op på særlige risikoområder, så det indgår i planlægningen af det risikobaserede tilsyn. Tilsynet skal imidlertid også være forebyggende, så alle typer af virksomheder bliver undersøgt. Tilsynsmyndighederne skal inden for lovgivningens rammer tilstræbe at være åbne med deres konklusioner, eventuelt i generelle formuleringer, med henblik på, at andre virksomheder kan drage erfaring heraf.

6. Forebyggelse og awareness

Det er vigtigt, at der løbende er opmærksomhed på nye tendenser med henblik på at udvikle og tilpasse forebyggelsesindsatsen blandt myndigheder og private aktører. Forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering kan ske på forskellige niveauer og ved forskelligartede indsatser. Det er nødvendigt, at alle relevante aktører i forebyggelsesindsatsen har den rette viden og de rette redskaber til at håndtere udfordringerne med hvidvask og terrorfinansiering. Det er i den forbindelse afgørende, at de private aktører har kendskab til og forståelse for de risici, der findes inden for de enkelte brancher.

Den eksisterende forebyggelsesindsats på området skal styrkes ved udbredelse af viden om og kendskab til hvidvask og terrorfinansiering.

Alle myndigheder og private aktører på området skal have fornødent kendskab til hvidvask- og terrorfinansieringsstrategien og aktuelle nationale risikovurderinger, herunder den afgørende betydning af effektive forebyggelsestiltag på området.

▪ Initiativer:

- Finanstilsynets vejledning om krav til bestyrelsens kollektive kompetencer og selvevaluering udbygges, så det tydeliggøres, at hvidvaskforebyggelse skal indgå i evalueringen af bestyrelsens kollektive kompetencer. Efterlevelsen af kravet vil indgå i Finanstilsynets tilsyn med de finansielle virksomheder.
- I HvidvaskForum drøftes det løbende, hvad både myndighederne og virksomhederne skal være opmærksomme på i forhold til at forebygge hvidvask og terrorfinansiering, samt hvorledes erfaringerne bedst formidles til de private aktører.
- Myndighederne skal gennem awareness-initiativer have fokus på at nå ud til alle virksomheder, der er omfattet af reglerne, også de helt små, der ofte ikke er medlem af en brancheorganisation, for at sikre, at de har kendskab til risici såvel som hvidvaskloven og de forpligtelser, der følger heraf.
- Den forebyggende indsats drøftes i HvidvaskForum og HvidvaskForum+ med henblik på at opnå en mere systematisk og effektiv indsats.
- Myndighederne skal medvirke til at sikre, at de private aktører på området har kendskab til de nationale strategier og risikovurderinger, og at de private aktører i videst muligt omfang har kendskab til og forståelse for de risici, der findes inden for de enkelte brancher. I HvidvaskForum+ drøftes forebyggelses- og awareness-indsatsen med de relevante private aktører, og myndighederne afholder i relevant omfang informations- og ”brainstorm”-møder med de private aktører.

- Med udgangspunkt i de nationale risikovurderinger iværksættes løbende relevante forebyggelsesforanstaltninger over for de private aktører på området. Myndighederne kan bl.a. tilbyde at afholde sektorspecifikke awareness-seminarer om hvidvask- og terrorfinansiering, hvor både private aktører og andre myndigheder kan deltage, ligesom myndighederne generelt og særligt i HvidvaskForum+ skal tage initiativ til at informere om hvidvask og terrorfinansiering, herunder hvordan bekæmpelsen heraf kan ske effektivt og proportionalt.
- Tilsynsmyndighederne vil støtte de private aktørers udarbejdelse af awareness-relateret materiale, som er målrettet en bestemt branche eller borgere inden for et bestemt område, ligesom de private aktører opfordres til at udarbejde sådant materiale.

7. Effektive værktøjer, sanktioner mv.

Myndighederne har gennem flere år haft fokus på sager om hvidvask og terrorfinansiering. Det stærke fokus på området bør ikke kun fastholdes, men også styrkes ved de aktiviteter, som er fastsat i denne strategi, og ved at det løbende vurderes, om eksisterende værktøjer er tilstrækkelige og sanktioner passende.

Det er afgørende, at myndighederne har de nødvendige redskaber med henblik på forebyggelse, afværgelse og efterforskning af terrorisme. Det skal derfor løbende vurderes, om politiet, PET og Hvidvasksekretariatet i SØIK har de rette redskaber til f.eks. indhentelse af efterretningsmæssige oplysninger og efterforskning og strafforfølgning i konkrete sager. Det er samtidig vigtigt, at der i forbindelse med nye initiativer på antiterrorområdet sikres den rigtige balance mellem sikkerhed og retssikkerhed.

Med den nye hvidvasklov er der sket en ændring fra en mere regelbaseret tilgang til en mere risikobaseret tilgang. Vejledning af de private aktører på området skal derfor styrkes med henblik på at sikre en mere målrettet og effektiv indsats baseret på en risikobaseret tilgang og med henblik på at fokusere den samlede indsats i forebyggelsen og bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering.

Der skal være effektive sanktioner, som står i rimeligt forhold til overtrædelsernes grovhed og har en afskrækkende effekt.

▪ Initiativer:

- Der er indført en selvstændig hvidvaskbestemmelse i straffeloven i 2018 med det formål at styrke den strafferetlige indsats mod hvidvask. Hvidvaskbestemmelsen tager sigte på hvidvask af penge, både når det direkte udbytte af førforbrydelsen er penge, og når et udbytte i andet end penge er blevet omsat til penge, som derefter hvidvaskes.
- Strafferammen for hvidvask af særlig grov beskaffenhed er forhøjet fra 6 år til 8 års fængsel for derved at sikre, at domstolene har råderum til at udmåle den nødvendige hårde straf også i de allergroveste tilfælde af hvidvask.
- Bødeniveauet for overtrædelse af hvidvaskloven skærpes markant for de større virksomheder, således at bødestraffens pønale og præventive effekt sikres. Bøden til de største virksomheder skal øges med op til 700 pct. Med det nye bødeniveau skal Danmark ligge i den absolutte top i Europa for bødeniveau for overtrædelse af hvidvaskloven.
- Der indføres et forbud mod anvendelsen af 500 eurosedler i Danmark. Det betyder at der ikke længere kan udleveres, veksles eller betales med 500 eurosedler i Danmark. Erfaringerne viser, at særligt 500 eurosedler anvendes af kriminelle i forbindelse med pengesmugling, hvidvask og terrorfinansiering.
- Der er indført bestemmelser i relevant lovgivning, der sikrer, at Finanstilsynet for så vidt angår virksomheder, der er omfattet af Finanstilsynets tilsynskompetence, kan inddrage en virksomhedstilladelse ved særligt grove overtrædelser af hvidvasklovgivningen. Det skal endvidere sikres, at der er fokus på, at de personer, der har en offentlig autorisation eller godkendelse, fratages autorisationen eller godkendelsen ved grove eller gentagne overtrædelser af hvidvasklovgivningen.

- Pengeinstitutter og udbydere af betalingstjenester forpligtes til at udarbejde en politik for sund virksomhedskultur. Politikken vedtages af bestyrelsen og skal udtrykke virksomhedens forventninger til samtlige medarbejders adfærd og aktive medvirken til forebyggelse af hvidvask og anden økonomisk kriminalitet. Den administrerende direktør gøres ansvarlig for efterlevelse af politikken, dvs. at sikre politikken forankring og gennemslagskraft. Virksomheden kan påbydes at efterleve politikken og den administrerende direktør kan afsættes, hvis organisationen ikke efterlever politikken, og direktøren ikke har taget de nødvendige skridt for at sikre dens forankring.
- Det sikres, at medarbejdere i banker og andre virksomheder, der indberetter oplysninger til Hvidvasksekretariatet, ikke mødes med efterfølgende repressalier fra kunder mv. Dette kan f.eks. ske ved en ændring af tavshedspligtsreglerne i hvidvaskloven.
- Det præciseres i hvidvasklovgivningen, at virksomheder omfattet af hvidvaskloven skal kunne dokumentere, hvordan der er fulgt op på henvendelser til whistleblowerordningen om mistænkelige forhold i virksomheden.
- Der indføres et særskilt krav i hvidvaskloven om rapporteringsforpligtelse til bestyrelsen om hvidvaskadvarsler fra andre landes myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt fra whistleblowerordningen.
- Det præciseres i hvidvaskloven, at beskyttelse mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger også omfatter en tidligere ansat, der indberetter virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf til en tilsynsmyndighed eller til en whistleblowerordning i virksomheden.
- Kredsen af personer, der skal egnetheds- og hæderlighedsvurderes (fit and proper-vurderes), udvides således at den hvidvaskansvarlige og samtlige nøglepersoner i alle pengeinstitutter fremover skal leve op til fit and proper-krav både ved identificeringen som hvidvaskansvarlig hhv. nøgleperson og løbende ved varetagelsen af stillingen. Endvidere skal der fast-

lægges kompetencekrav og ansvarsområder for nøglepersonstillinger i pengeinstitutter med henblik på at skabe klarhed om ansvar, roller og arbejdsdeling.

- Direktionsmedlemmer med ansvar for compliance eller hvidvaskforebyggelse i pengeinstitutter og i betalingsinstitutter vil fremover skulle fit and proper-vurderes, uanset om de indgår i den anmeldte direktion, eller om de er en del af den faktiske ledelse. Det samme gør sig gældende for den hvidvaskansvarlige uden for direktionen i betalingsinstitutter.
- Der nedsættes en tværministeriel arbejdsgruppe, der skal undersøge om strafansvaret for medvirken til hvidvask kan skærpes. Arbejdsgruppen skal klarlægge, hvilke regler i bl.a. den finansielle lovgivning, der skal danne grundlag for strafansvar for direktion eller bestyrelse ved handlinger, undladelser eller passivitet. Derudover skal arbejdsgruppen gennemgå forældelsesfristerne på hvidvaskområdet. Arbejdsgruppen af-rapporterer senest medio 2019.
- EU-regler og relevante internationale standarder skal implementeres effektivt. Det gælder bl.a. den kommende implementering af revisionen af 4. hvidvaskdirektiv, der vil blive gennemført i næste folketingssamling (2018/19).
- Myndighederne skal under inddragelse af private aktører (f.eks. via HvidvaskForum+) sikre, at der løbende tages stilling til effektiviteten og proportionaliteten af den eksisterende indsats og lovgivning, herunder sanktioner mv., ligesom myndighederne løbende bør overveje eventuelle yderligere tiltag og værktøjer, der kan styrke indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering.
- Finanstilsynet udarbejder i 2018 en ny vejledning til hvidvaskloven med henblik på bl.a. at højne forståelsen for reglerne om forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering og den risikobaserede tilgang, som reglerne er udtryk for.
- Med henblik på at styrke effektiviteten af Danmarks beslaglæggelses- og konfiskationsregime udarbejdes der af Rigsad-

vokaten centralt fastsatte retningslinjer herfor rettet mod politi og anklagemyndighed.